

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

N R. 12

80. ARGANG
15. JUNI

1968

REDAKSJONELT:

KENNEDY

SIDE 190:

«KULTUR- RADIKAL»?

SIDE 186:

MENIGHETS- RÅDENE

SIDE 191:
KLOVNEN
FÅR SVAR

MORRIS WEST DRØFTER:

AUTORITET OG OPPRØR – SACRA ROTA – DE UNGE I PROTEST

SIDE 184

● Et banebrytende dokument ble offentliggjort i pinsen: Retningslinjer for mellomkirkelig samarbeid om bibeloversettelser. Dokumentet er kommet på fem språk og er utgitt av De forenede bibelselskapers eksekutivkomité og den katolske kirkes Sekretariat for kristen enhet. Det gis her retningslinjer for det stadig stigende antall kirkesamfunn som nå samarbeider med bibelselskapene i en rekke land med det mål å produsere nøyaktige oversettelser av den hellige skrift fra de hebraiske og greske originaltekster som alle kristne kan godta.

Enighet om dette opplegg ble nådd under et møte i London i januar i år der ledende representanter for bibelselskapene og Enhetssekretariatet var til stede, bl. a. erkebiskopen av York og biskop Willebrands.

Nevnte retningslinjer har vært gjenstand for bred diskusjon og nøyaktig overprøvelse helt siden 1963. De senere års utvikling har muliggjort overenskomsten. I første rekke må nevnes Vatikankonsillets anbefaling at katolikkene bør samarbeide med andre kristne på felles oversettelse og distribusjon av den hellige skrift. For det annet er det blitt praksis i mange bibelselskaper å imøtekomme de forskjellige kirkesamfunns behov når det gjelder de kanoniske skrifteres antall. Dessuten må nevnes at mange bibelselskaper i sine oversettelser nå yder leserne praktisk bistand ved å forsyne tekstene med et objektive noteapparat, en praksis som de katolske utgivere lenge har vært bundet til.

Selv om de retningslinjer det er oppnådd enighet om ikke presiserer hvilke typer oversettelser man tilstreber, er det likevel et felles ønske både fra bibelselskapenes som fra katolsk side at utgavene mest mulig bør ha en levende tidsmessig sprogdrakt samtidig som de må være basert på de beste og mest presise resultater fra alle kristne forskningsmiljøer.

● Utmerkelsen PRO ECCLESIA ET PONTIFICE er tildelt René Joys og Jakob Maubach i Bergen menighet. Begge har over en lang årrekke gjort seg fortjent ved tro og oppofrende innsats til Kirkens og menighetens beste.

● I forbindelse med den kommende generalforsamling i Kirkenes Verdensråd i Uppsala har de katolske ordenssøstrene i Röggle besluttet seg til å løse «forbønns-spørsmålet» på et høyst konkret sett: under ledelse av priorinnen, søster Ingrid, flytter hele konventet fra Röggle til Uppsala hvor de har skaffet seg et sted å bo og hvor de under møtedagene stadig skal frembære forbønner for verdenskirke-møtet, dets forhandlinger, delegerte og resultat. Ideen har søstrene fått fra de reformerte brødre i Taizé i Frankrike som flyttet til Roma og støttet det annet Vatikan-konsil med sine bønner, forteller vår svenske kollega, Rune P. Thuringer.

● Katolsk ungdom i bispedømmet Regensburg samles den 23. juni til en demonstrasjon «mot all krig» og for freden i verden.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stillemesse	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 20 72 26. Sogneprestkontoret 20 72 44	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Enerhauggt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 21 25 87		10.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlm. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 57 353 — 57 707	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssongt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svitthun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteim kirke</i> , Flinteggt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke</i> og <i>St. Eysteins sykehem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 50, tlf. 81 050	6.20	—
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (I. VII—31. VIII (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

Kennedy

Det er et skremmende misforhold mellom ting som oppstår og kanskje harmer mange kristne idag — og dagens dystre virkelighet. Det er et like skakende misforhold mellom ting vi ofte maser med og de oppgaver som egentlig venter på oss.

Det er lett å se at tingene nå truer med å utvikle seg så fort at det snart kan bli for sent å handle.

For bare trekvart år siden kunne ennå en av talerne på den store legmannskongressen i Roma vekke håp og tillit når han for eksempel snakket om de unge:

«Dagens ungdom har hverken mer eller mindre tro enn ungdom i tidligere tider. Men den har en bedre utdanning, bedre ernæring og mindre økonomiske bekymringer enn sine forgjengere. Den er også mer alvorlig og litt mer kynisk når det gjelder store teorier og høye idealer som ikke for alvor praktiseres . . . Hos oss i Vest-Europa merker vi at unge mennesker vender seg bort fra kristendommen — ikke fordi de finner den for krevende, men fordi de finner den for småborgerlig, uten krav som kan lede de unges overskudd og offervilje mot virkelige, verdige oppgaver. De går trett av livet, men de fortsetter å søke etter noe ekte. Det er grunnen til at noen av dem griper til pseudo-religiøse opplevelser, til LSD og andre midler . . . Det som vi skulle tilby dem var en mer radikal, evangelisk måte å nærme seg dagens problemer på, særlig når det gjelder problemer som fred og utvikling.»

Vi nøler fremdeles med dette. Idag har vår svikt som Morris West på de neste sider med rette betegner som skinnhellighet, selvgodhet og formalisme skapt de vel-

dige studentopptøyene som feier over verden. Pave Paul har sagt: «Verden er syk». Men tro om mange kristne vedgår at det også er dem selv og deres liv han tenker på? Jo mer brutale opptøyene er, jo større dumheter de drar med seg, jo verre forbrytelser som gjøres mot menneskers verdighet, jo grellere blir vårt ansvar for alt sammen egentlig avslørt.

Senator Robert Kennedy var en trosfelle i full kamp med dagens virkelige problemer: fattigdommen, rase-motsetningene, de unges fortvilete opprør. Drapet på ham som ikke bare er én gal manns gjerning, men et splittet folks reaksjon, kan ha en *eneste* virkning til det gode — midt i tragedien og sorgen:

Den å vekke alle mennesker «av god vilje», endelig og i ellefte time. Å gjøre dem istand til blant annet å tilby millioner av unge en ny og radikalt forandret måte å leve på.

A. R.

FRA BISKOPEN:

REGLÈNE FOR MENIGHETSRAÐ

De Foreløbige Regler for Menighetsråd har gjennomgått en lang utviklingsprosess.

Det første utkast ble utarbeidet av et særutvalg i Legmannsrådet på min anmodning. Utkastet ble derefter inngående drøftet i Presterådet og vesentlig omarbeidet av Legmannsrådets utvalg på basis av de fremkomne kommentarer. Det nye forslag ble så i flere eksemplarer sendt ut til samtlige sogneprester og rektorer med anmodning om å få nye bemerkninger både fra dem og legfolket på stedet. Også Søsterrådet fikk seg utkastet forelagt og hadde det til behandling på ett av sine møter. En lang rekke betenknninger og bemerkninger kom inn, hvorav det fremgikk at regelutkastet av mange ble betraktet som for fastlagt og detaljert, særlig for våre ofte meget små forhold. Det fremgikk også at den foreslåtte paragraf om at menighetsrådene skulle være bestemmende (og ikke bare rådgivende) ikke ville la seg gjennomføre innenfor rammen av den eksisterende kirkeordning. Jeg er etter de innkomne kommentarer blitt overbevist om at det ville være uklokt å forsøke å forsere denne utvikling for nærværende. En slik praksis må først få lov å vokse frem organisk og bli til noe mere selvfølgelig enn det er idag.

Som konsulenter i denne nyredigering av teksten som jeg har foretatt på basis av Legmannsrådets forslag har jeg brukt formennene i Presterådet (pastor G. Vranken) og i Legmannsrådet (ingeniør H. Christensen). Disse har erklært seg innforstått med teksten i dens nuværende form, en tekst som de forøvrig selv har vært med på å finpusse. Som det fremgår er reglene foreløbige og er ment å være fleksible, slik at vi om 3 år vil være istand til å fastlegge endelige regler bygget på solid erfaring.

Jeg sender reglementet ut nu, forat man allerede fra høsten av lett vil kunne gå i gang der hvor der ennå ikke finnes noe menighetsråd. Der hvor slike råd forefinnes skal disse regler innføres i den grad og det tempo det er mulig ut fra de lokale forhold.

Jeg vil gjerne takke alle som har vært behjelpelige med utformingen av denne tekst og vil være takknemlig også for fremtidige forslag.

Oslo, 6. juni 1968.

† JOHN W. GRAN
Biskop

Se side 186

AUTORITET OG

ANNEN DEL AV FORFATTEREN MORRIS

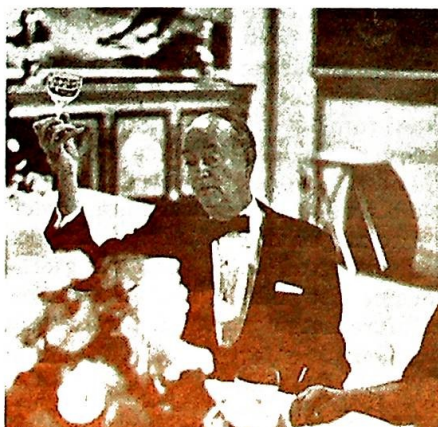
Alt dette får oss til å stille spørsmål om den kirkelige autoritets natur og grenser, spørsmål om bruken av denne autoritet. *Ufeilbarhet, læremyndighet og samvittighetsfrihet* er i dag nøkkelord i diskusjonen i og utenfor Kirken.

Man forklarer ufeilbarheten på følgende måte: Kristus etterlot et fullstendig frelsesbudskap som er gyldig til alle tider. Han grunnla et fellesskap av troende som skulle bevare dette budskap uforfalsket ved den Hellige Ånds virke, og som skulle utbre og tolke det i kraft av hans autoritet. I den forstand er Kirken, når den handler på vegne av dette fellesskap, sikret mot feiltagelser på grunn av det guddommelige løftet. Derimot er ikke Peters etterfølger fri for feil i sin adferd, i sine private meninger eller endog i den daglige tolkning av åpenbaringen.

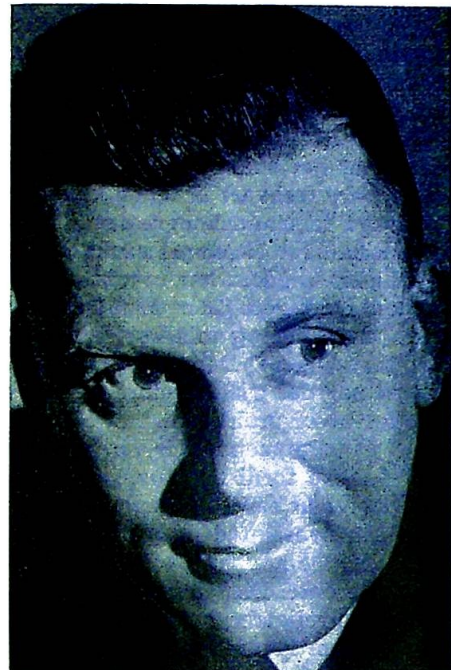
Til tross for disse forbehold eksisterer det dermed en enorm fordring på den guddommelige garanti mot feilgrep. Ingen som benekter åpenbaringen eller løftet om den Hellige Ånd kan akseptere dette. Etter min mening blir imidlertid læresetningen om ufeilbarheten altfor ofte preket med strenge og harde ord, på den måten blir den ikke bare uantagelig, men også uforståelig for en som ærlig stiller seg spørsmål. Mennesket er tilbøyelig til å formørke, av og til sjalte ut den guddommelige logikk i sine tanker. Det er en forvengning som har tungtveiende konsekvenser i ens livsførsel. For eksempel: Dersom Kristus ikke er Guds sønn, dersom han ikke har denne transcendentale forbindelse som er kilden til hans rettigheter og autoritet, kan hans bud og tanker utnyttes av en overmektig stat. Derfor føler Kirken seg forpliktet, fra tid til annen, på ny å definere de åpenbarte sannheters vesen og karakter for å klarlegge tidligere århundrers tolkning. Slike definisjoner kalles dogmatiske. All den stund menneskenes sprog er mangelfullt og i stadig forandring, må disse definisjoner også stadig kommenteres og tolkes.

Læremyndigheten — den ledende, lovgivende og lærende Kirke — påberoper seg dette løfte fra Frelseren, denne overlevering av nøklene til Peter. Katolikkene utfordrer ikke autoriteten som sådan, men — og det er enkelte ganger nødvendig — de utfordrer enkeltes bruk av autoriteten. Noen av Kirkens lover er dårlige, noen er urettferdige og spotter menneskerettighetene. Andre er gode lover, men de blir dårlig håndhevet. Og for katolikker er det her et problem at det bare eksisterer et lite apparat i Kirken til å gjøre urett god igjen, eller som kan tillate den enkelte å appellere.

Forleden diskuterte jeg for eksempel Kirkens rettspraksis angående ekteskapsannulleringer med en from og lærd erkebiskop. Han betegnet de nuværende lover og deres håndhevelse ved *Sacra Romana* som en av de «største skandaler» i dagens Kirke. Han sa: «Jeg kan ikke fortelle Dem engang hvor mange av min hjord som er i vanskeligheter fordi de etter samvittighetens lov skulle ha rett til annullering. Dette blir ofte bare innrømmet dem etter mange års prosedyre.» Og han tilføyet dette: «Jeg tror at det er fullstendig umoralsk å redusere antall annulleringer på denne måten. Når mennesker viser så mye god vilje at de kommer til Kirken for å få løst sine problemer, så må Kirken holde et apparat i beredskap — lovmessig og organisatorisk — som tillater en rask løsning. Slik situasjonen er idag, kan ikke Kirken det. Den rettmessige norm som ble utstedt av Innoncens III bestemmer at ekteskapet i tvilstilfelle

« — — — selve det liv som mange unge venter på med skrekk. »

skal bevares. Denne norm hindrer oss i å skaffe hjelp til de mennesker som handler etter sin samvittighet og i god tro.»

Fordi autoriteten er blitt så misbrukt av de totalitære stater, stoler det moderne mennesket ikke lenger på den. Følgelig føler også mange moderne katolikker mistro mot bruk av enhver autoritet i den institusjonelle Kirke. De er ikke opprørske, men mistroiske. Og selv om de kanskje uttrykker det på en annen måte, forstår de instinktivt at læremyndigheten bare er en del av Kirkens oppgave. Autoriteten skal stå i menneskenes tjeneste og den skal ikke brukes på bekostning av deres lykke.

Den moderne katolikk forstår — bedre enn man gjorde før — den byrden som hviler på en moderne pave. Den hellige far bærer vekten av de siste 200 års brutale historie på sine skuldre. Det han sier og gjør har alvorlige konsekvenser i dagens verden. Hans forgjengeres handlinger — gode og dårlige — er fremdeles forpliktende for ham. Han er bundet av en meget menneskelig og en meget ufullkommen organisasjon. En organisasjon som ikke han har fått i stand, som han må samarbeide med og som han bare langsomt kan forandre.

Kirken er intet demokrati. Men det er tvingende nødvendig at man får et

OPPRØR

WESTS ARTIKKEL

demokratisk apparat, en fast og lovbestemt kommunikasjon mellom legfolk og den åndelige ledelse. Læren blir gitt videre ovenfra, og katolikkene er seg imellom enige i at det skal være slik. Men deres spørsmål, deres problemer og klagemål når ikke opp. Mellom paven og de troende står hierarkiets kjempestore og kompliserte apparat og Vatikanets byråkrati som består av geistlige med helt forskjellig dyktighet og innlevelsessevne: advokater, teologer, filosofer og forvaltere. Noen av dem er kanskje helgener, andre er karrierejegere. Noen er på grunn av alderdom og skrøpelig fullstendig isolert fra de problemer de troende har. Av og til spør vi oss selv: hvem taler vår sak?

I hele verden — i Amerika, England, på det europeiske kontinentet, i Russland, Indonesia og China eksisterer det nå et fenomen av voldsomme dimensjoner: de unges opprør mot de eldre i vår generasjon.

Det er ikke bare et opprør mot autoriteten, men også mot de synsmåter som autoriteten påtvinger de unge, mot hykleri, skinnhellighet og tvetydigheter. Noen ganger er det et opprør mot selve det liv som mange unge venter på med skrekk.

Gjennom våre barn er vi innviklet og engasjert i alt dette — dypt innblandet. Vår kjærlighet forplikter oss til å utruste dem med den visdom, det mot og den ærlighet som vi rår over for at de skal kunne møte fremtiden.

Hvis vi ikke har kraft nok til å gi denne revolusjon mening og retning, vil vi bli overrent.

Vi kan ikke vinne i en enkel tau-trekning med våre barn. Tid og alder er mot oss. Store ord er ikke noe svar på deres protestsanger, gammeldags vekkelsesiver er intet svar på den tvil som de lider under. Trusler kan ikke utrette noe fordi de lever i atomsoppens skygge og kanskje allerede i morgen blir kalt fra skolebenken. Luksus og penger frister dem ikke fordi de har dannet seg sin egen verden hvor de kan leve med lite og dele sine eisdeler mellom seg. Forakten for det deres foreldre eier er åpen og begrunnet. Bak deres voldsomme slagord ligger en forvirret manikeisk renhet.

Og de er redde — som alle revolusjonære. De føler seg nakne og redde i

Kirkens rettspraksis angående ekteskapsannulleringer: «en av de største skandaler i dagens Kirke»?

en fiendtlig verden, de er redde for det hemmelighetsfulle som omgir dem. De er redde for ensomheten mellom midnatt og daggyr.

Og vi — deres foreldre — som synes å stå så fjernt fra deres angst og likevel innerst inne deler den — hva kan vi gjøre for dem?

Jeg tror — og det er det sentrale punkt i mangt som jeg har skrevet — at vi må være fullstendig, konsekvent ærlige overfor dem: Vi må møte dem, ikke lenger forsikne oss bak illusjoner, halve sannheter, formaliteter, trøstende ritualer og overtro — inntil vi står der med deres siste spørsmål: Er Gud død?

De er på en lang og vanskelig pilgrimsferd. På vår reise til nattens ende blir vi forfulgt av mareritt, truet av vanvidd. Og når pilgrimsreisen er slutt, står vi plutselig i en taus ørken under en tom himmel.

Vi står tilsynelatende røvet fordi vi på veien har drept alle våre trøstende guder. Men vi erfarer noe nytt: Nå elsker vi hverandre virkelig. I løpet av natten måtte vi stole på hverandre, i ørkenen ville enhver av oss omkomme

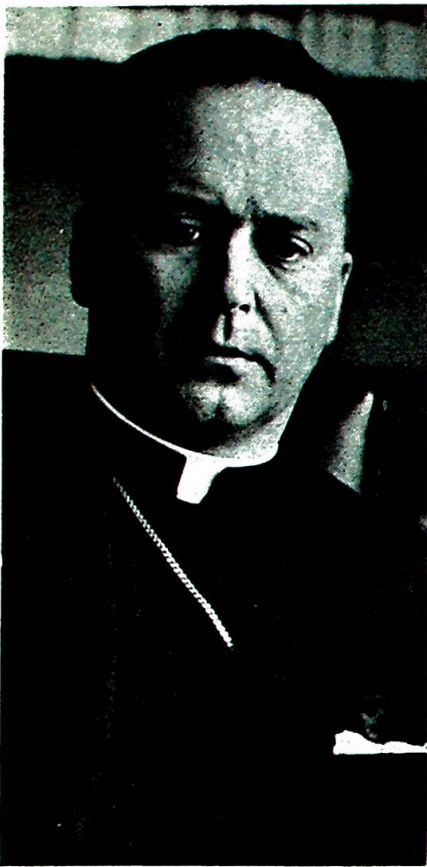
uten de andre. Og i dette øyeblikk begynner vi en ny reise: en broderlig søken etter en mening, en tilbakevenden til forstandens grenser — dit hvor åpenbaringen begynner og troen har makt.

(Forkortet)

FRA MMK

Vårt bispedømme råder over et organ som vi med en smule frimodighet kan kalle et massemedium: ST. OLAV. Det er massemediakommisjonens enstemmige oppfatning at bladet trenger hver katoliks støtte og ikke bør savnes i noen husstand.

Massemediakommisjonen i Oslo Katolske Bispedømme.

DEMOKRATI OG

DE FORELØPIGE REGLER FOR

1. Menighetsrådet må, med mindre der foreligger dispensasjon fra Bispedømmet, være opprettet i alle sogn i O. K. B., senest innen utgangen av 1968.
2. a) Menighetsrådet representerer menigheten og skal velges av og blant sognets medlemmer.
b) Ordenssøstrene er valgberettiget på like linje med menighetens øvrige medlemmer, med mindre de foretrekker å la seg representere ved en selvvalgt kandidat (se punkt 7, c.)
3. Menighetsrådet er uttrykk for legfolkets medansvar for menighetens åndelige og timelige vel. Dette medfører at legfolket gjennom rådet har plikt til å uttrykke sine ønsker overfor sognepresten og å gi ham råd når nye initiativer bør eller skal settes i gang og når viktige saker skal avgjøres. Rådet bør søke å være til støtte for sognegeistligheten overalt hvor dette er mulig; og det skal være en koordinerende instans for legmannsaktiviteten i sognet, uten derved å ha myndighet over andre sammenslutninger, foreninger o. l. Det vil også være med å varetta legfolkets interesser på bispedømmeplanet gjennom kontakt med bispedømmets legmannsråd og annet.
4. a) Rådet skal assistere sognepresten med den økonomiske drift og forvaltningen av de av O. K. B.'s eiendommer som står under sognets administrasjon.
b) Hvor sognet og eiendommene tilhører mannlige ordenssamfunn eller kongregasjoner, kan overforstanderen regulere omfanget av den eventuelle assistanse i økonomiske og administrative saker.
c) Søstrenes institusjoner faller — ifølge Kirkeretten — utenfor disse bestemmelser.
d) Menighetsrådet kan fremme forslag om vedlikehold, fast bruk, utleie, ombygging, nybygg etc. vedrørende de av bispedømmets eiendommer som disponeres av sognet.
e) Likeledes kan det foreslå ansettelse av leghjelp (kirketjener, vaktmester, organist o. l.) og komme med forslag til løsning av de hermed forbundne administrative og økonomiske problemer.
f) Rådet utarbeider, der hvor det er mulig, hvert år sammen med sognepresten et budsjett for menighetens drift innenfor det tidsrom som bispedømmets eller patrenes regler forutsetter.
g) Sognepresten kan delegere til Menighetsrådet eller til et særutvalg derav myndighet til å sette opp budsjett og regnskap og til å forvalte midler og eiendommer som sognet forføyer over. Budsjett og regnskap må dog være godkjent av sognepresten, som forblir den ansvarlige instans overfor bispedømmet, før de forelegges biskopen eller Ordensforstanderen til approbasjon til fastsatt tid.
h) Menighetsrådet er behjelpelig med å ansette en regnskapskyndig revisor som ikke må være medlem av rådet.
5. Menighetsrådets oppgave er også å være til aktiv støtte for sognegeistligheten i alt som fremmer et aktivt katolsk menighetsliv. Det vil forsøke å samordne de forskjellige virksomheter, organisere retetter, barnevakt ved messer, sammenkomster, dugnader o. l.
6. Rådet kan forberede og gi innstilling i saker som det mener bør forelegges menigheten til uttalelse, eller som rådet/menigheten ønsker fremmet for sognepresten, eventuelt biskopen eller ett av hans råd til uttalelse.
7. a) Menighetsrådet må bestå av minst 3 medlemmer, hvorav formann og sekretær. Der velges et likt antall varamenn.
b) Foruten de fritt valgte medlemmer kan eventuelle større lokale katolske sammenslutninger eller foreninger søke om å få en selvvalgt representant som fullverdig medlem av rådet. Samme forening må da ikke være representert ved ett av sine styremedlemmer gjennom fritt valg.
c) Dersom de ønsker det kan også lokale søsterkommuniteter representeres ved en selvvalgt representant i rådet. En annen søster kan da ikke være fritt valgt medlem. I sogn med flere ordenshus må søstrene bli enig seg imellom hvorledes valget skal ordnes.
d) Medlemmene velges på et menighetsmøte som normalt holdes i årets siste kvartal.
e) Alle medlemmer av menigheten som har fylt 18 år og på valgdagen er innført i menighetens kartotek har rett til å stemme og til å stille forslag til kandidater. De har likeledes rett til å ta imot valg og bør anse dette som en plikt i kirkens tjeneste.
f) Valgene er hemmelige og skjer enten ved personlig fremmøte eller skriftlig, alt ettersom forholdene tilsier det.
g) Senest én måned før valgdagen oppnevner rådet et valgstyre på tre medlemmer som ikke er medlemmer av rådet. Hvor intet råd finnes fungerer sognepresten med to medlemmer av menigheten som valgstyre.
h) Valgstyret forbereder og leder valget. Sognepresten har rett til å være tilstede ved styrets møter.

KIRKE

MENIGHETS RÅD I O. K. B.

i) Det påhviler sognepresten i samråd med valgstyret å kunngjøre kommende valg på vanlig måte minst to uker i forveien, samt å oppfordre til valgdeltagelse og fremme av forslag til kandidater. Valgstyret, på sin side, vil i god tid sikre at alle får den nødvendige informasjon.

Der skal redegjøres for:

1. Hvor og når valg skal holdes,
2. hvem som har stemme- og forslagsrett,
3. hvor mange medlemmer og varamenn som skal velges,
4. hvorledes forslag til kandidater fremmes til valgstyret.

j) På valgmøtet, hvor sognepresten har møterett, fremsetter valgstyret sitt forslag og gir opplysninger om alle foreslåtte kandidater. Valgmøtet kan vedta å justere antall rådsmedlemmer, dog ikke under minimum (3 stk.).

k) Medlemmene velges under ett ved almindelig flertall. Formannen velges særskilt blant de valgte medlemmer.

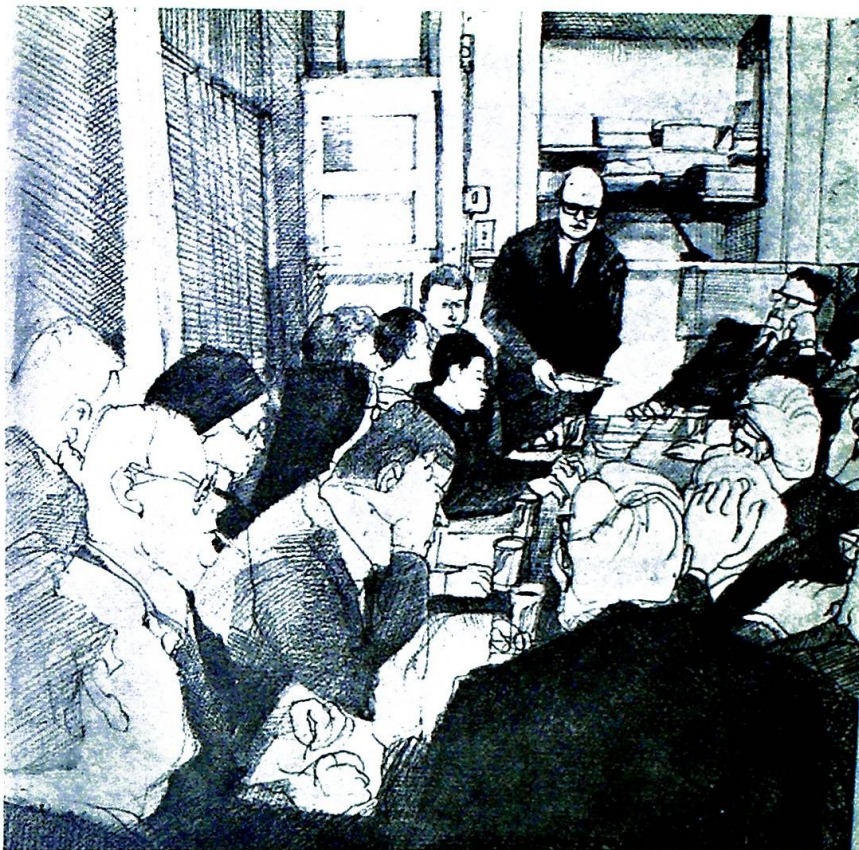
l) Funksjonstiden begynner 1. januar påfølgende år og varer i 3 år. Gjenvalg kan foretas én gang. Ca. 1/3 av representantene utskiftes hvert år. Der rådet er helt nytt, foregår utskiftningen etter frivillig avtale eller ved loddtrekning.

m) Dersom ett av de nyvalgte medlemmer fraflytter sognet eller faller fra på annen måte, trer varamann inn i angjeldendes sted og rådet velger ny varamann, dersom det er mere enn fire måneder til ordinært valg.

n) Gyldig valgte medlemmer trenger ikke biskopelig godkjenning.

8. a) Rådet kommer sammen minst fire ganger i året.

b) Innkallelse skjer normalt ved formannen (viseformannen) i særlige tilfeller dersom sognepresten eller minst halvparten av medlemmene ønsker det.

c) Varamenn har møterett, dog har de kun stemmerett i det omfang medlemmene ikke er tilstede og da i den rekkefølge de er valgt.

d) Sognepresten og kapellaner har møterett, men ikke stemmerett. Biskopen kan bestemme at andre prester med bopel i sognet kan få samme rettighet.

9. a) Rådet gjør sine vedtak ved almindelig flertall.

b) Bare de som møter personlig kan stemme, dog har de fraværende rett til å fremsette sin mening skriftlig.

c) Ved stemmelikhet utgjør formannens (subs. møtelederens) stemme utslaget.

d) Rådet er vedtaksdyktig dersom 2/3 av medlemmene (eller varamenn) er tilstede.

e) Protokoll må føres over møtene. Eventuelle dissenser kan kreves innført. Kopi av protokoll sendes alle medlemmer, varamenn og møteberettigede. Utskrift av protokollen sendes biskopen. Det må likeledes gjøres lett tilgjengelig for menigheten forøvrig hva rådet har behandlet og vedtatt. Utskrift av protokoll bør også sendes til biskopens forskjellige råd i den utstrekning sa-

ker har vært behandlet som har relevans for disse.

10. Bare biskopen kan oppløse et regulært konstituert menighetsråd og anordne nyvalg.

11. Rådene kan, når de er konstituert, utferdige tilleggsregler etter behov. Disse må dog ikke være i strid med ovenstående.

12. Disse regler som er foreløbige gjelder for tre år og vil bli erstattet av nye på basis av de innhentede erfaringer.

Oslo, 1. juni 1968.

John W. Gran
Biskop.

LITTERATUR

Cappelens Forlag har sendt ut Robert Kennedys brennaktuelle bok MOT EN NYERE VERDEN.

Den vil bli nærmere omtalt senere i bladet.

Red.

EN GAVE

BREV FRA

Søndag på Peterspladsen, nogle minutter før tolv. Solskin, og det vanlige bilede, inden paven kommer frem i det næstsidste vindue deroppe til højre i øverste etage. Pladsen fyldt af pilgrimme og turister. Det røde banner er med besvær anbragt under vinduet, blæsten er hård ved det, mængdens kommentarer ligeledes. Men så bliver der en stilhed på den store plads. Den hvide skikkelse er kommet til vinduet, og i højtalerne lyder pavens kraftige og dybe stemme —

— Står vi foran fredsslutning? Gud give det! I dag gælder vor bøn dette: at fredens morgenrøde endelig må oprinde. Først i det fjerne Østen, der er blevet fredens strategiske punkt, psykologisk og politisk i lige så høj grad som militært. Ikke blot den lokale fred, men verdensfreden. Dernæst i Afrika og i det mellemste Østen.

Det var søndagen inden fredsforhandlingerne mellem U.S.A. og Viet-

nam skulle begynde i Paris, og hele pavens tale handlede om denne fred. Han åbenbarede, at han havde foreslået parterne, at hvis de ikke kunne blive enige om at mødes i Paris, så stillede han Vatikanet og Lateranet til disposition for de to magters forhandlere.

Man vidste det nok i forvejen. Men alligevel virker det stærkt på stedet at mærke, i hvilken grad freden i Vietnam er det centrale i pave Paulus' bøn og virke.

Den 10. maj, den dag, de to parter mødtes første gang i Paris, var der pressekonference i Vatikanets pressekontor. De konferencer plejer at være yderst formløse, også kuriens prælater begynder at forstå, at hvis man vil tages alvorligt af vor tids mennesker, må man aflægge al salvesfuld højtidelighed, og tale naturligt og på lige fod. Men den dag gik pressekontorets leder, den flinke «monsignore» Vail-

lanc (der gør alt for at man skal glemme hans ukristeligt fine titel) op på talerstolen og sagde, at vi ikke kunne gå over til dagsordenen uden at tænke på dét, der i dag begyndte i Paris, de fredsforhandlinger, paven og Vatikanet har arbejdet for i lange tider, med utrættelig og inspireret energi. Hele kirken, alle kristne, må med glad tillid bede for, og virke for, at krigen i Vietnam bragtes til ophør.

Freden i Vietnam har også været det centrale udenrigspolitiske indslag i valgkampagnen. Konseilspræsident Moros parti, Det Kristne Demokrati og den kommunistiske opposition kappes om, hvem der har gjort mest for at standse den ulykkelige krig. Nærværende dagbogsblade afsendes inden resultatet af parlamentsvalget foreligger. Jeg har i Rom, Torino og Napoli fulgt forberedelserne til dette valg, forberedelser, der har været så forbløffende stilfærdige, at de næppe kan betegnes som en egentlig valgkamp. Rom er lige så urimeligt støjende som altid. Men valget yder ikke noget væsentlig bidrag til denne støj. Befolkningens manglende interesse er påfaldende og i og for sig foruroligende. De eneste, der ikke deltager i den almindelige indifferens, er studenterne. Her som andetsteds er studenternes oprør udtryk for den mutation, de udviklede lande er inde i, og som foregår i så rivende en fart, at strukturerne er forældede, næsten inden de er begyndt at fungere. Men studenterbevægelsen er tillige udtryk for noget, den kristne iagttagelse må glæde sig over: de, der i morgen skal have samfundets ledende stillinger, gør oprør mod forbrugersamfundets materialistiske status-mentalitet. De studerende ved de højere læreanstalter er levende politisk interesserede, det manglede bare andet. Men i hvert fald i Italien er der ikke noget af de eksisterende partier, der tilfredsstiller dem: det forekommer dem, med rette eller urette, at samtlige partier er smittede af den materialistiske og filistrøse mentalitet, det også er kristendommens opgave at bekæmpe.

Det mest interessante nye faktum ved dette valg vil næppe medføre store ændringer på kort sigt. Men temmelig sikkert på langt. Et stigende tal af Italiens katolikker forlader Det Kristne Demokrati, og de gør det med bil-

TIL YVES CONGAR

BØRGE RUDBECK

ligelse af en del af hierarkiet: i hvert fald tre italienske kardinaler, plus en del menige biskoper. Det Kristne Demokrati, der har haft ledelsen i Italien siden befrielsen, er et rummeligt foretagende, der blandt sine medlemmer tæller både konservative, liberale, socialister og venstresocialister. I Frankrig er det specielt katolske parti, der blomstrede op efter befrielsen, MRP, afgået ved døden. Et og andet kunne tyde på, at disse politisk-konfessionelle formationer har udspillet deres rolle, også i andre lande. I Italien vil udviklingen formentlig foregå i langsomt tempo.

Pavens nye vikar som biskop af Rom, kardinal Angelo Dell'Acqua, går forsigtigt frem i det store reformarbejde, der skal gøres for at koncilets ånd også skal gennemtrænge de romerske menigheder, inklusive præsterne. Jeg bor i et dominikansk kommunautet, hvor vi dagligt har Laudes på fransk, efterfulgt af den eucharistiske forsamling, der fejres på italiensk, langsomt og værdigt, for hovedpartens vedkommende i overensstemmelse med den liturgiske reform. Men i de store romerske basilikaer har man endnu langt igen. Kardinal Dell'Acquas forgænger var mod liturgi-reformen, og altfor mange præster var kun glade for at kunne fortsætte med at lese «deres» messe på latin i rivende fart, med ryggen til resten af menigheden. Nu er Dell'Acqua igang med at bringe de eucharistiske forsamlinger i Rom på højde med dem, man kan deltage i, når man besøger

byer som Torino, Bologna, Ravenna, Napoli, Soto il Monte. Han gør det med takt og langsomt, og han møter en del modstand — bl. a. fordi han er fra Milano . . . Foreløbig har han tilladt, at menigheden fejrer søndagsmesse lørdag aften; og at man den dag, om man ønsker det, kan deltage to gange i kommunionen, morgen og aften. Siden kommer arbejdet for at gøre menighedens søndags-samvær om ordet og eucharistien til virkelige fællessesser, i overensstemmelse med pavens og koncilets ønske. Men det er langt igjen.

Da jeg en dag i Vatikanets pressekontor spurgte Vaillanc, hvor i Rom man kunne deltage i en sunget søndagsmesse, fejret af hele menigheden, og på italiensk, måtte han, hvis opgave det er at holde offentlighedens repræsentanter underrettede, med beklagelse svare:

— Oprigtigt talt, jeg véd det ikke. Men måske kan De få det at vide hos en specialist i liturgi.

Det kunne jeg ikke.

I Vatikanets haver havde jeg en formiddag en samtale med Torinos ærkebiskop, den tidligere universitetsprofessor, kardinal Michele Pellegrino, der i dag regnes for at være det mest fremtrædende medlem af det italienske kardinalkollegium («Den næste pave», siger man i Rom). Michele Pellegrino fortalte mig blandt andet, at han i slutningen af august kommer til Danmark, hvor han skal tale om et liturgisk emne for en international kongres af præster, der har med spejderbevægelsen at gøre. Jeg kunne tænke mig, at man kan formå den meget økumenisk indstillede kardinal til også at tale for et forum af danske katolikker, protestanter og ikke-troende.

En dag kom der meddelelse om, at jeg også i år ville blive modtaget af paven. Denne gang kom vor samtale især til at dreje sig om hint Le Saulchoir, der er et af åndens høje steder her på jorden, og om den dominikanske teolog Yves Congar, der just, efter tolv års fravær er vendt tilbage til det studiekloster, til hvilket hans navn er uløselig knyttet. Yves Congars helbred er svagt, og paven spurgte med intens interesse, hvordan dagligdagen former sig for den store teolog. Jeg

kunne fortælle, at Congar fra sin rullestol deltager i den daglige koncelebration, at han arbejder lige så energisk som altid, og at han er lykkelig over at være vendt tilbage til sit kloster.

— Jeg har en gave til ham, sagde paven. Vil De tage den med hjem til Le Saulchoir, og give ham den fra mig. Og sig til ham, at jeg beder for ham, at jeg tænker så meget på ham. Kirken står i stor gæld til ham.

Man skal vistnok have oplevet begivenhederne i 1954 og 1956, da Rom, den romerske kurie, med alle midler forfulgte Yves Congar; have været tilstede på Le Saulchoir den dag, Rom forviste Congar til England; have været med i alt dette for helt at forstå den bevægelse, jeg måtte føle, da paven bad mig tage en gave med til den store franske dominikaner «som Kirken skylder så meget.»

De, der var med dengang, vil forstå, at øjeblikket kunne forekomme historisk. Og at der midt i glæden og bevægelsen lød en dæmpet stemme i mit indre: Herre, jeg er ikke værdig . . .

FØDSLSKONTROLL

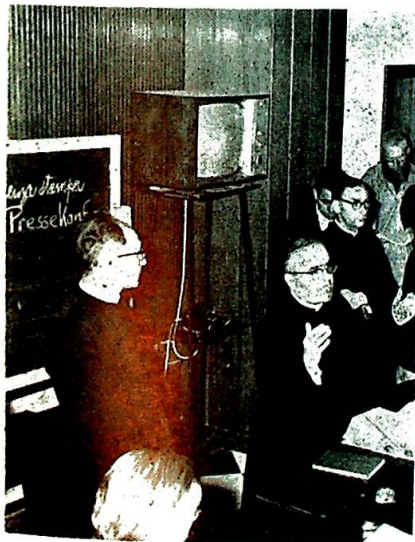
Interesserte henvises til kardinal Heenans uttalelser om fødselskontrollspørgsmålet i Catholic Herald den 17. mai i år, samt til Katolsk Ugeblads omtale av saken den 7. juni.

RED.

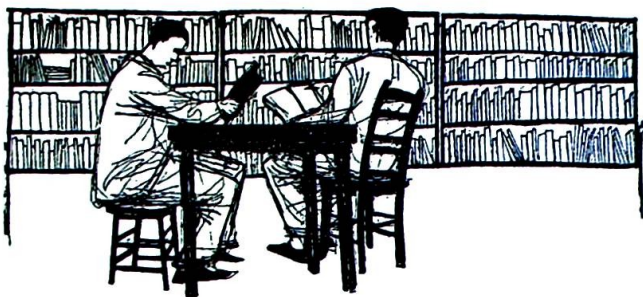
Har De glemt kontingenten?
Mange har enda ikke betalt for 1968!

Vennligst husk postgiro nr.
204 648.

ST. OLAV's eksp.
Akersv. 5, Oslo 1

BLIKK på TIDEN

DE PRIVILIGERTE

■ Stein Mehren var vred i Dagbladet den 27. mai — og det er nok mange som er enige. Midt i en tid med alvorlige opptøyer, protester og kamp ute i Europa, har en liten gruppe norske kulturradikale begynt å drømme om sin egen gloriøse revolusjon — og det har ganske fort vist seg at det er nødvendig at noen forsøker å skape litt orden i deres lystige tanker. Mehren gjør det bl. a. slik:

«Det de kultur-radikale vil, er full frihet til å uttrykke seg. De må ikke tro at denne uttrykksstrang automatisk kan identifiseres med sosiale og politiske opprør rundt om i verden. De burde ikke oppfatte seg selv som en undertrykket gruppe å la andre undertrykte og underpriviligerte grupper i verden. Den kritikk mot kunstnerne som de kaller sabotasje, hån, sensur er en helt annen enn den sabotasje, hån, sensur som de underpriviligerte utsettes for. *Det er en hån mot de underpriviligerte at de identifiserer sin ærgjerrighet med deres nød.*

Det er riktig å være ærgjerrig. Det er riktig å identifisere seg med de underpriviligerte. Det er galt å blande de to tingene sammen, når man selv er privilegert.»

«Opprør er maktkamp, men vel ikke for at de som allerede har makt skal få mer makt, i de underpriviligertes navn. Det blir slik når kunstnerisk frustrasjon identifiseres med demokratiets utilstrekkelighet. Å kreve sensur er et politisk standpunkt jeg ikke er enig i. Jeg ser ingen grunn til å utvide sensurbegrepet i denne diskusjonen, dithen at alt i vårt samfunn egentlig er sensur.

At meninger er ledet og redigert, kjøpt og betalt, er en viktig innsikt, f. eks. når vi vil snakke om reklame som meningspress, nyhetsstoff som meningsytring osv. *Men ikke slengt ut som kunstpolitiske smellbonboner!* Og når kulturradikale krever sensur av negative og tåpelige anmeldelser, er det ikke engang et politisk standpunkt. Tror kulturradikale at all slags kunst, eller at noen kunst framfor noen annen, bringer verden dit de vil? Og vil alle samme sted, og vet de hvor de vil? Erfaringene viser dessuten at nesten all revolusjon bringer med seg et stadium av puritansk kunstsyn som absolutt saboterer, håner, sensurerer det kulturradikale og jeg kaller moderne kunst.»

«Hvis kulturradikale a priori identifiserer sin kunst med revolusjonær virksomhet, tar de feil. Man kan ikke i kunstens navn kreve noe annet enn at den blir tatt alvorlig. Man kan kreve at kritikere som sleivsparker og er «ute etter ting», kritikere som dreper det konstruktive i vårt litterære liv eller teaterliv, man kan kreve at disse kritikere sitter litt mindre trygt i salen. Hvordan? Ved å skrive mye og bedre. Ved å diskutere anmeldelser og anmelderens rolle og arbeid. Ved å gjøre seg uunnværlig i avisene. Og i utvalgene, i styrene, i komiteene. Og det er nettopp det de kultur-radikale har sjansen til å gjøre og gjør. Det er et spørsmål om strategi og kunstpolitikk. Men man kan ikke i vindens, hjertets, knoklens, blomstenes, blodets, stillhetens navn kreve noe annet enn at deres egen tale blir hørt gjennom kunstnerens personlige røst.»

Dette er jo ikke ord som bare passer på den eller den aktuelle begivenhet i vårt kulturliv — de er en velment advarsel til hele virksomheten i de privilegerte kulturradikales krets.

Egentlig burde selve ordet kulturradikal ha blitt satt i gåseøyne — inntil dagens situasjon er avklart.

«IMPORTERTE» IDEER

■ Arbeiderbladets redaktør, Reidar Hirsti, hadde den 24. mai noen personlige betraktninger om de unges opprør som også bør leses med omtanke:

«En våken brite, som kjenner oss godt, har sagt noen interessante ord om dette: Det skandinavisk ungdom i dag savner, er

dramatikk og spenning — på hjemlig jord. De unge har alltid behov for et renhårigt engasjement. De vil slåss for noe nytt og banebrytende — her og nå. Men i de skandinaviske velferdssamfunn er det ikke så mange åpenbare og bastante Jerikomurer å storme. Her finner vi en foreldregenerasjon som finpusser et sosialt byggverk, som de eldre selv har skapt. Og de forlanger at de unge skal vise ærbødighet og respekt for det de har fått i gave. Det skal de naturligvis også gjøre, men det alene gir ikke utløp for de unges naturgitte pionértrang og tørst etter kamp og spenning.

«Det er litt for jævlig å være ung i et samfunn hvor man så gjerne vil slåss, og hvor det er så forbannet lite å kjempe mot og så lite å slåss for», heter det i et svensk ungdomsintervju.

Men nettopp derfor blir mye av det unge opprøret noe famlende og konturløst, en urolig jakt etter en slagmark hvor kreftene kan prøves. Ofte blir det noe av et opprør for opprørets egen skyld, en avregering for noe som må ut, om man vil realisere en del av seg selv. Derfor går også de unges blikk så ofte ut over landegrensene, til fjerne land og kontinenter hvor vår tids synlige dramatikk virkelig utspilles. Og opprøret mot hjemlige «barrikader» får ofte noe papegøyeaktig og importert over seg.»

«Så langt vår britiske venn, som etter min mening berører noe vesentlig, som i realiteten også er en kraftig anklage mot den eldre generasjon: Den har ikke greid å legge forholdene til rette for et ungdommelig engasjement, som kan smelte inn som

(Forts. side 194)

Det er hygge i en
pakke Tiedemanns Gul
—fordi den smaker så godt!

Hr. redaktør,

Det er forskjellige grunner til at dette kommer noe sent. Jeg er ikke lenger abonnent av «St. Olav», og ser det sjelden og tilfeldig. Det varte også litt før jeg kjente meg selv igjen i Deres klovne-artikkel, egentlig var det bare en setning, og selv den var galt referert.

Altså: Jeg har ingen hatt med fjær, jeg bruker ikke «boa» i kirken, fordi jeg har mer enn nok med å passe på messebok, veske, briller og paraply. (Hvis det var en særlig kald aften, er det en mulighet for at jeg hadde litt skinn om min overømfintlige hals, uten å vite hvilken grufull forbrytelse jeg begikk.) Jeg er ikke «stolt over å være hvit» — det ville da også være merkelig i en nasjon av blekansikter med blå øyne og kommunefervet hår. Jeg anfalt ikke vedkommende prest, men ventet på tur til å snakke litt med ham, og vår korte samtale falt ikke som i Deres referat.

Tilbake blir setningen som ordrett lød: «Dette synes jeg har vært som en messe hos bantu-negre» — hvilket er en uttalelse som *ikke* går på det rasemessige, men det rent musikalske. Og på det punkt tillater jeg meg å fastholde min mening som jeg dessuten deler med mange i menigheten. Jeg sa *ikke* «en messe hos negre», fordi det ville ha omfattet også amerikansk negermusikk, hvor både de vidunderlige melodiose Spirituals og den spesielle dansemusikk er kjent og elsket nok til at jeg ikke behøver å gi den noen attest. Men i den messen jeg nettopp hadde hørt, var melodien etpar korte, stereotyp strofer gjentatt til det uutholdelige, og det rytmiske akkompagnement så sterkt og påtrengende, at det for meg helt ødela den egenrytme som alle katolske mes-

ser har, ikke minst den stille messe. Hva jeg ellers har hørt i radio eller på gramofon av bantu-, kongo-, eller annen indre-afrikansk musikk har vært akkurat slik, ekstatisk-rytmisk, utført på primitive instrumenter, så det falt meg naturlig å bruke denne betegnelsen.

Om den afrikanske befolknings moralske og sosiale liv har jeg overhodet ikke uttalt meg, heller ikke om dens selvsagte

rett til å feire messen med den musikk de selv vil. Men vår vesterlandsk-katolske kirke har helt siden oldkirkens dager hatt en utpreget uvilje mot ekstasen i guds-

tjenesten og har utviklet en kirkestil og en kirkemusikk som virker helt motsatt. Personlig tillater jeg meg å holde på gregoriansk musikk (helst til latinsk tekst).

De har angrepet meg anonymt i Deres blad for en privat uttalelse til en tredjemann. Jeg har nu svart Dem åpent og under fullt navn. Og dermed er min befatning med saken forbi, uansett hvor meget De vil prøve å mistyde og forvanske mitt svar.

Og når alt kommer til alt, var det vel særlig tanken på en «boa» som vakte Deres voldsomme forargelse. De burde virkelig lese Rudolf Nilsens lille dikt til sin unge kjæreste, som så skrekkelig gjerne ville ha en boa, — det diktet som slutter:

«ja, om jeg skal gå skoa av meg,
så skal du få en boa av meg.»

Les det og bli litt gladere, så De ikke behøver å gjemme Dem bak den sure kjedsommelige klovne masken.

Elisabeth Sinding.

FRA TØNSBERG

Hr. redaktør,

Noen ganske alminnelige mennesker fra menigheten, kjemisk fri, såvidt jeg kan lodde dybdene i deres sinn, for rase-

(Forts. neste side)

BIBELKOMMENTAR

Jerusalembibelens innledninger og kommentarer, dansk utgave, pris norske kroner 94.50, kan bestilles i

ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48

(Se brosjyren som er vedlagt dette nummer)

Rejser under katolsk ledelse i 1968

«Den nordiske Valfart med fly til Lourdes»:

27. juni—3. juli. 7 dage 880 d.kr. — særpris for syge (Asile Notre-Dame) 725 kr.

Gejstlig leder: Msgr. Knud Ballin, København.

Læge og sygeplejerske følger de syge.

Program og alle opplysninger: Valfartskomiteén, Barsehøj 25, 2900 HELLERUP (tlf. GE. 6341).

Skt. Annæ Rejser:

Firenze—Assisi—Rom. 29. september—13. oktober. FLY. 14 dage 1150 d.kr.

Leder: Pater L. Brunicardi, Næstved.

Ravenna—Rom. 29. september—13. oktober. FLY. 14 dage 1095 d.kr.

Leder: Pater Jac. Adams, København.

Program og alle opplysninger: Lærerinde Annle Rastrup, Amagerbrogade 45, København S. (Tlf. SU. 86.)

«Bær hverandres byrder», Gal. 6, 2.

CARITAS

Oslo bispedømmes sosialarbeide.

Send din gave til:

CARITAS, Fagerborggt. 17, Oslo 3.

Telefon 69 30 15

Postgiro 202 088 - Bankgiro 40/42.696

Kontaktklubben for eldre og enslige

åpent hus hver onsdag kl. 11—15,
i Europahjemmet, Fagerborggt. 17 II,
Oslo 3.

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	} Arendal
Lunden Kloster	
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	} Bergen
Sta. Katarinahjemmet	
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	} Trondheim
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Tønsberg
St. Franciskusøstre- nes Moderhus	
Øyenklinikken	} Hønefoss
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Lillestrøm
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikael's Kirke	} Tromsø
St. Mikael's Prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Trondheim
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	} Tønsberg
St. Magnus prestg.	
St. Elisabeth Hosp.	} Tønsberg
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Tønsberg
St. Olavs Kirke, Bispegården	
St. Olavs kirke	} Tønsberg
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:

Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

LESERBREV - -

(Forts. fra forrige side)

fordommer av enhver art, spurte meg om de burde holde «St. Olav». Uten å gi direkte svar lot jeg dem få lese enkelte nummer av bladet — deri innbefattet «En klovn»s utgyldelse sist om damen med «boa og hvit narraktighet». Resultat? Ingen nye abonnenter! «Hvis slikt ubehersket sludder kan skrives i et religiøst blad har vi ingen interesse av å holde det.»

Slikt er synd. «St. Olav» kunne ha en oppgave. Også blant katolikker. Men folk liker ikke å bli utskjelt. Svært ofte liker de heller ikke at andre blir det. Særlig når det er uten grunn.

En eldre katolsk mann trenger straks en hybel i Oslo hos en katolsk familie.

Har møbler selv.

Soknepresten i St. Olav anviser.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO

Kontoret er lukket fra 1. juni til 1. september.

LEGMANNSRÅDET OSLO KATOLSKE BISPEDØMME

Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersvn. 5, 1. etg. Tlf. 20 72 26

Menighetspleien

har midlertidig sitt kontor på St. Josephs Institutt hver onsdag fra kl. 11—12.

Oslo Katolske Bibliotek

Akersvn. 5, Oslo - Tlf. 20 72 26

Åpent hver dag unntatt lørdag kl. 11-13.

Mandag—Onsdag—Fredag også fra kl. 17—19.

KATOLSK INFORMASJON

Studiebrev.

Skriv etter prosjekt.

P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.

Damen med «boa og narraktighet» var muligens litt gammeldags. For hun mente jo at skal ungdommen «herje» med rytmer og toner bør det skje hvor slikt passer. Altså ikke i offentlig gudstjeneste her i Norge. Om bantunegre er det vel nokså berettiget å si at deres form for musikalsk religiøs uttrykksmåte er svært forskjellig fra norsk sådan. Sannsynlig er det også at bantunegres begeistring for orgelspill og uttværet salmesang i norsk regi er temmelig begrenset. Folk er nu engang meget forskjellige — fra land til land og fra verdensdel til verdensdel. Det kan vi være glad for. Uniformitet er kjedelig. Men å snakke om rasefordom og rasehat i denne forbindelse er rett og slett tøv. Så langt behøver vi vel ikke å gå i vår «utviklingshjelp» at vi aksepterer rått *alt* bare fordi det stammer fra Afrika! Skal vi i opphøyet selvgodhet refse andre for nasjonalt hovmot og rasefordommer bør det helst skje i saklige og i verdige former.

«En klovn» gjør vel i å be om unnskyldning. Han bør rette denne bønn til: 1. Damen med «boa og narraktighet», en i denne forbindelse urettferdig offentlig angrepet sakesløs person. 2. De trofast betalende og i kirkekollekt til bladet villig ofrende abonnenter — for å ha bragt til torvs opphisset «sprøyt». Det er tilgivelse å få. Særlig dersom løftet om forbedring er oppriktig ment og standhaftig fastholdt. Bladet bør være fri for denslags heretter.

H. Kielland Bergwitz.

BLOTTET FOR «GUEDELIGHET»

Hr. redaktør,

Jeg vil gjerne henlede oppmerksomheten på en merkelig bok jeg nettopp har lest: «Bury me in my boots» av Sally Trench, Hodder and Stoughton Ltd. London. — Det er ikke, som man kanskje kunne tro, en crime-story, men den 21-årige forfatterinnes egen beretning om de 4 år av sitt liv hun tilbragte blant Londons hjemløse, og prøvet å gjøre noe, og ikke minst *være* noe, for uteliggere, narromane, drankere og de såkalte beats.

Det begynner som en tro kopi av fortellingen om den barmhjertige samaritan: En sen kveld snubler hun over en gammel uteligger på en av Londons jernbanestasjoner. Hun ser seg om og oppdager at det er ikke bare denne ene. Neste natt utstyres hun seg med mat og varm te på termos, og begir seg ut til de sultende og frysende, og dette gjentar hun natt etter natt. Hun er på den tiden 17 år. Om dagen tigger hun for å skaffe penger til den maten hun skal dele ut om natten. — Et år lever hun blant den ungdom som er kommet i drift, de fleste håpløst henfalne

HOLD DET KATOLSKE TIDSSKRIFTET ST. OLAV —
SELV OM DE IKKE ER ENIG!

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 16. juni: Høytideligholdelse av Kristi Legemsfest.

MANDAG: Gregor Barbarigo, biskop.

TIRSDAG: Syrenen Efrem.

ONSDAG: Juliane av Falconieri.

TORS DAG: Pave Silverius.

FREDAG: Aloisius av Gonzaga.

LØRDAG: Paulinius, biskop.

SØNDAG 23. juni: 3. søndag etter pinse.

MANDAG: Døperen Johannes fødsel.

TIRSDAG: Wilhelm, abbed.

ONSDAG: Johannes og Paul, martyrer.

TORS DAG: Ferialdag.

FREDAG: Ferialdag.

LØRDAG: Apostlene Peter og Paul.

Katolsk Kyrko- tidning

ST. OLAV's redaksjon vil gjerne på denne beskjedne måte sende en hilsen til kolleger på redaksjonen i svenske katolikkens Kyrkotidning. De siste numrene har vært aktuelle og interessante, Kyrkotidningen har blitt et verdifullt bidrag til katolsk presse i Norden. Lykke til i tiden fremover.

A. R.

til narkotika og alkohol. De lever i noe de selv tror er frihet, men som i virkeligheten er den dybeste elendighet; tilbringer døgnet på benker ute eller i museer når været er for fælt, på skumle kafeer og i utbombede gamle hus. Sally deler alt med dem, unntatt deres laster. — Det er ikke godt å si hva som gjør mest inntrykk: skildringen av den nød og fortvilelse hun ser, eller hennes egen spontane, ureflekterte nestekjærlighet, alt beskrevet enkelt og usentimentalt, ikke uten humor, og helt blottet for «gudelighet».

Da dette ikke er ment som en anmeldelse, men bare en oppfordring til å lese boken, vil jeg avslutte med noen sitater fra forordet som er skrevet av Hugh S. Thwaites, S. J. Han kom i kontakt med Sally, og fulgte henne på en av hennes nattevandringer blant de hjemløse for å se om det virkelig var sant hva han hadde hørt om hennes virksomhet, for som han sier: det var nesten for godt til å være sant. Han skriver: «Mange vil sikkert ikke tro historien, men den er sann. Sally er ikke en beatnick som leker barmhjertighet; hun er en ekte kristen, besatt av kjærlighet til Kristus og sin neste. Hennes apostolat har lange tradisjoner i kirken, helgener som har sett Kristus i de fattige og elendige, St. Fransiskus, St. Elisabeth av Ungarn, St. Vincent de Paul, osv. La oss be for henne at Gud må bevare henne ydmyk så hun fortsatt kan bringe hjelp til Hans fattige, og måtte vi også selv se Ham i samfunnets elendigste, og få mot til å hjelpe.» *Sonia Löchen.*

HALDEN		
<p><i>Karl Knap</i> ^{1/2}</p> <p>Tlf. 2710</p> <p>Bygningsartikler - Rør og Maskinforretning</p> <p>Linoleum</p>		<p><i>Halden-</i> <i>firmaer</i></p>
<p>HALDEN</p> <p><i>Paul Johannesen</i></p> <p><i>Allt i ut og optik</i></p> <p>TLF. 2011</p>	<p>OTTO ANONSEN</p> <p>Blikkenslager</p> <p>Tlf 3439 - 3198</p>	<p>Glassmester</p> <p>OSKAR L. HANSEN</p> <p>Alt i glassarbeid, innramming og bilglass</p> <p>Tlf. 2976</p>
<p>F. JØRGENSEN</p> <p>Aut. rørlegger - Rørhandel</p> <p>Tlf. 1844</p>	<p>HALDENS ARB. HANDELSFORENING</p> <p>Alt i gode varer</p> <p>i våre avdelinger</p>	<p>H. ANDERSEN</p> <p>Bok- og Papirhandel</p> <p>Storgt 24 HALDEN Tlf. 2424</p>
BERGEN		
 <p>Alt i kontormøbler og stålrørsutstyr</p>	<p><i>a.s. Vernøe & Gulbrandsen</i></p> <p>FOTOSERVICE - BERGEN</p>	
<p>DIDR. ANDERSEN & SØN A/S</p> <p>Telgr.: Glas Bergen Tel. 15 090</p>	<p>Gode Bergens- firmaer</p>	<p>MØHLENPRIS BAKERI</p> <p>S. Aakre</p> <p>Tlf. 11 616</p>

en naturlig del av et harmonisk samspill mellom generasjonene.»

Igjen dette som vi peker på redaksjonelt i dagens nummer: Anklagen mot den eldre generasjon. Det er også en del av vår skyld at de unges tale her hjemme får «noe papegøyeaktig og importert over seg».

TENKEPAUSE?

■ Hva sier studentene selv? I det siste nummer av *Universitas* står det en redaksjonell artikkel med tittelen «Tenkepause for de privilegerte»:

«Aktuelle redaktør har anbefalt en tenkepause for de opprørske studenter, og i løpet av en lang sommer burde vi vel finne anledning til det. Tenke litt på hva vi har gjort — og på hva vi skal finne på i det høstsemester som allerede i en viss utstrekning er fastlagt: Det blir rødt.

Nordmenn spør: Hva er det egentlig som foregår i student-

verdenen? Forskjellige konklusjoner er fremkommet. Morgenbladet mener ditt, Arbeiderbladet datt, en mann sa til oss forleden at neste gang studentene gikk på gaten med plakater, skulle han rykke ut og hjelpe politiet:

«Få pøbelen unna!» — det var hans slagord.

Vi må spørre oss selv om i hvilken grad vi utover å støtte pariser-studentene og Vest-Berlins studentopprørere, kan gjøre deres kamp til vår. Vårsementret har også her i landet vært preget av studentpolitiske fremstøt. Slagordene på Blindern har ofte vært harde, hissige. Er det en stemningsbølge, inspirasjon fra utland vidt forskjellig fra vårt eget? Eller er det forutsetninger i vårt eget samfunn, ved vårt eget universitet for «studentmakt» — i praksis?

Og våre «privilegier» — har vi noen, eller er kravmentaliteten den riktige holdning? I debatten om studielønn er manges premisser knyttet til påstanden: Studentene er ingen privilegert gruppe. I en annen sammenheng har enkelte studentpolitikere uttrykt ønske om solidaritet student/arbeidstaker. Vi vet ikke hvorledes velferdsstatens arbeidsfolk stiller seg til sine nye klassefrender, men har et inntrykk av at vi etterhvert ikke er særlig velkomne i deres rekke. Vi taper anseelse, men sant nok: Hva skal vi med anseelse? Likevel er det nødvendig å

BERGEN

Hos oss finner De alt i
Undertøy - Sengeutstyr

FABRIKUTSALGET A/S

JACOB L. BERSTAD

Kontorutstyr

Bergen - Oslo

Johan M.
BENZON
AS

En gros - Telefon 10 106

Bestikkmønstrene som vekker
beundring for sine eksklusive designs,
vakre former og utførelse.

Theodor Olsens Eftf.

JUVELER SMÅSTRANDGT 4
SØLVVAREVERKSTED

$\frac{1}{8}$ Kr. Madsens Bok- og Papirhandel

Bryggen 5 - Loppen - Telefon 11 482

BERGEN

Odd Kländerud

RØRLEGGERFIRMA

Kroken 8 Tlf. 15 682

Eches
NYGÅRDSGT. 19

NYGÅRDSGT. 19

HOPSDAL & DAHL A/S

Auf. Installatør, Radio-
og Utstyrsforretning

TORNØGÅRDEN - BERGEN

K. & J. SOLHEIM

Kjøtt - Pålegg - Delikatesser
Egen Pøsefabrikk

Solheimgt. 25
Tlf. 99 016

Bergen

ERLING KRAGE A/S

PRYD- OG BRUKSKUNST

Bergen

Telefon central 14 110

Telegramadresse: «Kjell»

FORSIKRINGS-
SELSKAPET
VEITA
STIFTET 1888

SAMMENSLUTTET MED

AOLUS OG *Bergens Brand*

A/S MARGARINCENTRALEN

JOHAN AKSDAL A/S

BERGEN

«Karavane» Kaffe-Brenneri

Bergensmeieriet

Martens

BRØD OG KAKER
TIL HVERDAG OG FEST

holde kontakten, nødvendig å demonstrere respekt for fedrene — selv i de dager vi marsjerer på byen og krever tingene forandret.

Den dagen behovsprøvingen er opphevet, kan vi fortsette å kreve lønn for lesningen — når dagen kommer, skal vi støtte kravet. Men dermed er vår direkte krav-innsats gjort. De øvrige saker, faglige og studentsosiale spørsmål, påkaller ikke vårt hjerteligste engasjement. Om vi ser oss litt omkring, finner vi andre, større problemer.

Et studium — det er en frivillig sak. Av landets arbeidere er studentene trolig den eneste gruppe som når som helst kan ta

seg fri. Bøkene kan lempes i skapet. Forelesningene kan vi gi blaffen i. Vi kan gå på byen og demonstrere.

«Studenter skal først og fremst studere!» — den påstanden er vi ikke uten videre enig i. I en utviklingsperiode hvor industrialiseringen er den skremmende kontrast til umenneskelige forhold i den tredje verden, er ikke alltid lesesalens langbord det rette sted for studenter som føler ansvar. Og i all politisk aktivitet skulle ansvar være den «intellektuelle elites» selvfølgelig forpliktelse.»

Broder Andreas.

● Jesuittenes tidsskrift i München, *Stimmen der Zeit*, foreslår i sitt juninummer at det opprettes egne høyskoler for den teologiske videreutdanning av prester og legteologer. Bladet oppfordrer bispedømmene til i samarbeide å løse det viktige problem med en systematisk og kontinuerlig videreutdanning.

OSLO

Johan Olsen & Sønner

Entreprenørforretning

Etabl. 1896

KONGENSGT. 17 VII - SENTRALBORD 42 99 90

<h2 style="margin: 0;">C. Tennant Sons & Co. A.s</h2> <p style="margin: 0;">Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94</p>	<p style="margin: 0;">Allslags snekkerarbeid utføres</p> <p style="margin: 0;">REIDAR MYRVOLD & SØNN</p> <p style="margin: 0;">Gladsvøi 23, Grefsen</p> <p style="margin: 0;">Tlf. 21 18 32</p>
---	---

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlfgr.adr.: RUSTFRIKNUT

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3 b, Oslo

Telefon 20 40 02 - 20 70 02

KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen

TØYENGT 2. Oslo

**Å SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

MALERMESTER
Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeide.

Tlf. 21 69 06

HØYESTERETTSADVOKAT
GEORG LOUS

DRAMMENSVN. 4 - OSLO

«KLAR»

Fåes i banker over hele landet

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Privat 55 77 87 - 69 43 72

Melitta

KAFFEFILTER

KAFFETRakter

og ekstra fin snusmalt
kaffe gir

BEDRE KAFFE
DRØYERE KAFFE

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedrørende adresseforandring, kontigent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersveien 5, Oslo 1. Tlf. 20 72 48.

God sommerkost

Sommeren nærmer seg, og dette faktum gir seg også utslag på våre filmeretter. Nesten alle de filmer som i disse dager presenteres for publikum, har det til felles at de er typiske handlingsfilmer. Men når det er sagt, la oss med én gang tilføye at denne karakteristikken ikke er ment som noen som helst form for forkleinelse; — handling betyr jo ikke en tilsvarende mangel på innhold — tvert imot, og mange av de filmene man kan se i disse dager, beviser dette.

Først og fremst gjelder dette selvsagt den Oscar-belønnede «*I nattens hete*» med Sidney Poitier og Rod Steiger, tidligere omtalt her i bladet («St. Olav», nr. 6, 1968).

Men den italienske «*Jaget av mafiaen*» («*A ciascuno il suo*») kommer etter vår mening ikke svært langt etter. Regissøren *Elio Petri* hadde litt av et gjennombrudd med nettopp denne filmen. Handlingen, for også denne filmen er handlingsmettet som en kriminalfilm, er lagt til våre dagers Sicilia. To venner blir drept av ukjente menn under en jakttur. Den ene av dem har tidligere mottatt en rekke anonyme truslbrev, og det er derfor nærliggende å tro at han er blitt offer for en vendetta på grunn av sine utenomekteskapelige forhold. Faren og broren til én av hans elskerinner blir følgelig anholdt. En lærer (spilt av *Gian Maria Volonte*) setter igang en privat etterforskning, overbevist om deres uskyld, og oppdager snart at det var den andre myrdede som egentlig skulle ryddes av veien. Han tar kontakt med den myrdedes enke (*Irene Papas*), og dermed begynner opprullingen og avsløringen av råttenskapen i dette samfunnet. Ordet «*mafia*» blir ikke uttalt én eneste gang i hele filmen, en diskresjon som dens norske tittel dessverre ikke overholder, for det er nemlig ingen tilfeldighet. Filmen handler ikke om en «helts» kamp mot en bande «skurker», men om en konfrontasjon mellom den sosialt «uskyldige» (lærerens isolasjon, hans innesluttethet og uvitenhet om det samfunnet han lever i, blir understreket flere ganger) og det i høyeste grad «skyldige» samfunn bak de sosiale maskene. Dermed

får filmen en almengyldig dimensjon. Scenarior er Sicilia, men scenen er verden av idag. Og selv på Sicilia er ikke mafiaens makt, som forøvrig er like reell idag

GIAN MARIA VOLONTE og IRENE PAPAS i *Elio Petri*s kriminalhistorie fra Sicilia, «*Jaget av Mafiaen*» (*A ciascuno il suo*).

som tidligere til tross for enkelte individers modige innsats (jfr. Danilo Dolci og valdenserkirken i Riesi), først og fremst en organisasjon, men den er like meget en innstilling og en holdning til samfunnet og til medmenneskene, og denne innstillingen — hykleriet, forstillingen, korrupsjonen, viljen til å se gjennom fingrene med medmenneskers lidelse og samfunnets urettferdighet og ikke minst frykten for represalier og lysten til å berge sitt eget skinn fremfor alt — alt dette er jo universelt og almenmenneskelig. De kalkede graver er ikke noe siciliansk privilegium, selv om de kanskje der er spesielt hvite og forråtnelsen inni særlig sterk. —

Den utmerkede kamerateknikken understreker dette og bidrar sterkt til å gjøre filmen til det den er. Ved en utstrakt bruk av fjernlinse, blant annet, får fotografen Luigi Kuveiller frem det nærgående ransakende og samtidig det fjerne og den litt grusomme kyniske ironi i selve beskrivelsen. Her er nemlig ingen moralsk indignasjon, bare en klinisk ren beskrivelse av et samfunn i forråtnelse.

Italiensk er også filmen «*Vakre Isabella*», og det er som kjent også *Sophia Loren*, filmens Askepott som etter mange viderverdigheter får sin prins, *Omar Sharif*, men der stopper også likhetspunktene med «*Jaget av mafiaen*». I «*Vakre Isabella*» hentes vi til eventyrets verden, riktignok geografisk lokalisert til Katalonia og tidfestet til det 17. århundre, men filmen og historien blir ikke mindre eventyrlige av den grunn. Handlingen holder seg innenfor de konvensjoner som genren krever, og den er fortalt med en rik overdådighet og et stort oppbud av hekser, riddere, den flyvende St. Josef Cupertino og hundretusenvis av gule kyllinger. En festlig film, en eventyrfilm i ordets beste og mest opprinnelige forstand, og det går over denne anmelders forstand og langt inn i prestens hvorfor den kun skal være tillatt for voksne. Her er da absolutt intet som kan støte selv den sarte sjel, det er en film for barn og for barnet i den voksne.

Den voksne formen for eventyrfilm, kriminalfilmen, er sterkt representert ved «*Alliert med mørket*» («*Wait until dark*») med Audrey Hepburn som dyktig og intelligent spiller rollen som filmens blinde hovedperson, og Alan Arkin som en usannsynlig ekte New York-forbryter. Temaet, en blind som er utlevert forbryterske intriger, har vært benyttet tidligere innenfor kriminalfilmens genre, men aldri har vi sett det bedre utnyttet.

pbb

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., Bitten Sand, Helge Erik Solberg, Gunnar Magnus og Jan Cato Mollestad.

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 25 pr. år, kr. 12,50 pr. 1/2 år. Utlandet kr. 30.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.